

24 januari 2019

ARKITEKTURVÄNNER. Dags för ett bokslut över det gångna årets verksamhet och några tankar om det nya året. Vi räknar till ett 10-tal föreläsningar och lika många studiebesök och kortresor genomförda under 2018. Med besvikelse tvingades vi ställa in en planerad resa till Helsingfors - kansliets entusiasm för resmål och program delades tyvärr inte av tillräckligt många medlemmar. Desto roligare var det därför att vi redan i december kunde konstatera att vi fyllt vårens planerade resa till Rotterdam.

Under året har riksdagen fattat beslut om ett nytt nationellt mål för arkitektur-, form- och designpolitiken (Prop 2017/18:110). Boverket fick då uppdraget att ansvara för samordningen av arbetet med arkitektur och gestaltad livsmiljö i landet. Myndigheten har därför inrättat ett antal nya tjänster bl a en tjänst som riksarkitekt, som ska vara ett stöd till kommunerna i frågor om gestaltning och hållbarhet i planeringsarbetet. ArkDes bidrag till måluppfyllelsen ligger i uppdraget att utveckla och sprida kunskap om arkitektur, form och design. Så har bl.a. en ny forskningsfunktion bildats, ArkDes ThinkTank. Allt tyder nu på att den nytillträdda regeringen kommer att bibehålla fri entré till bl a ArkDes. För besök på externt producerade utställningar kommer man dock även fortsättningsvis att ta ut en avgift.

När ni läser detta har vi genomfört årets första evenemang, kontorsbesöket hos White. I detta medlemsbrev, årets första, presenteras vänföreningens program fram till påsk. Välkommen!!!

KRISTINEBERGS SLOTT

Nu ska vi få komma på en visning i Kristinebergs slott, det slott från början av 1700-talet som man ser nere i parken från T-banefönstret på väg västerut. I anläggningen ligger idag en skola, men i slottet är det bostäder, bland dem en "paradvåning" med åtta rum fördelat på 234 kvm med väggmålningar, tapeter, snickerier och kakelugnar som är över 250 år gamla. Lägenheten är tom i väntan på renovering, så förvaltaren Annika Gerdin från Stadsholmen visar den för oss.

TID OCH PLATS: Onsdagen den 6 februari, kl. 18.00 vid slottets entré. Följ Nordenflychtsgatan ca 100 m från T-banestationen, därefter gångväg t h till slottet.

AVGIFT: 100kr

SAMTAL OM BOKEN "NÄR SVERIGE BLEV MODERNT"

Nu är det premiär för en ny programform i vänföreningen - ett samtal om en aktuell bok. Det handlar om Per I. Gedins bok När Sverige blev modernt (Albert Bonniers förlag, 2018). Boken behandlar Gregor Paulssons roll i Stockholmsutställningen 1930 och visar hur utställningen påverkade inte bara arkitekturen utan vidgades till en ideologi som belyser hur funktionalismen påverkade stadsbyggandet i Sverige för decennier framåt

och dess påverkan på samhällslivet. Boken fick Stora Fackbokspriset 2018. Samtalet sker mellan bokens författare och samhällsdebattören Carl Tham. Efter samtalet bjuder förlaget på mingel. Välkomna till samtalet kring denna omdebatterade bok - ett samtal som förhoppningsvis initierar en livlig diskussion och inspirerar till läsning av boken som kommer som kommer att kunna köpas till vänpriset 200 kr under kvällen.

TID OCH PLATS: Onsdagen den 13 februari kl.18.00 i biblioteket, Svensk Form, Svensk-sundsvägen 13, Skeppsholmen.

AVGIFT: 100kr, betalas i förväg, efter att din plats bekräftats.

HUSET SOM SPRÄNGDES - STOCKHOLMS BYGGNADSFÖRENING

Stockholms byggnadsförening räknar sina anor till 1848 då den bildades för kunskapsutbyte, information, diskussion och umgänge över fackgränserna i byggandet. Föreningen har idag 2100 ledamöter från alla sektorns yrkeskategorier, som samlas bl.a. till regelbundna onsdagsmöten i den egna fastigheten. Denna uppfördes 1937 och ritades av Sven Markelius i en "mänsklig och tillgänglig funktionalism", som det står på föreningens hemsida. Natten före nyårsaftonen 1982 sprängdes den restaurang som då låg i de översta våningarna under mystiska omständigheter. Efter dådet renoverades fastigheten och byggnaden fick ett nytt liv då man valde att återskapa den ursprungliga inredningen. Vi är nu inbjudna att dela Byggnadsföreningens "byggärta", dvs vi ansluter till föreningens torsdagslunch och får höra arkitekt Laila Reppen berätta om lokalerna och visa oss runt.

TID OCH PLATS: Torsdagen den 21 februari, kl.12.00, Norrlandsgatan 11, Bygget vån.4

AVGIFT: 200kr (inklusive ärtsoppe - lunch), betalas till vänföreningens pg eller bg

ASPLUND-RUMMET

På Nybrogatan 7 finns det så kallade Asplundrummet. I början av 30-talet köpte Svenska Slöjdföreningen fastigheten för sitt kontor på plan 4. Gunnar Asplund fick uppdraget att bygga om, vilket han gjorde i samarbete med Sigurd Lewerentz. Asplund gjorde även inredningen med specialritade möbler och flera av tidens bästa designers och företag samarbetade kring olika detaljer. Våningsplanet ritades strax efter Stockholmsutställningen och flera av de unga arkitekterna tar konsekvenserna av de nya funktisidéerna. Ombyggnaden och inredningen är idag bevarade på plats, ägs och brukas av AI Pension - arkitekternas och ingenjörernas pensionskassa. Försäkringsverksamheten kommer nu att lämna lokalerna, som visas för oss av arkitekterna Lotta Lehmann och Anders Bodin.

TID OCH PLATS: Tisdagen den 26 februari kl.18.00, Nybrogatan 7.

AVGIFT: 100 kr

VÅRENS FÖRELÄSNINGSSERIE- ARKITEKTUR PÅ AGENDAN

Arkitektur är inte bara utformning av byggnader och anläggningar, som kanske är de objekt som vi oftast tänker på när vi talar om arkitektur. I vårens föreläsningsserie ska vi vidga tolkningen av begreppet genom att låta två andra arkitekturområden spela huvudrollen: staden och rummet. Serien genomförs i samverkan ABF Stockholm..

JAG TROR PÅ ARKITEKTURENS, FORMENS OCH DESIGNENS KRAFT - 6 MARS

Serien inleds med en föreläsning av Sveriges första riksarkitekt, landskapsarkitekten **Helena Bjarnegård**. Hon kommer under sin föreläsning att berätta om propositionen (Politik för gestaltad livsmiljö prop. 2017/18:110) och dess helhetsgrepp om arbetet med den gestaltade livsmiljön och om den nationella arkitekturpolitiken.

OM STADSRUMMET, STADSVÄVEN, STADSLIVET- OCH HUR DE GESTALTAS - 3 APRIL

Sandra Westin, landskapsarkitekt och stadsplanerare berättar om hur man ser man på livet i stadsrummen mellan husen i dagens stadsutvecklingsprojekt? Är det förbjudet att prata om skönhet och estetik när man planerar stad? Vilka är de som formar staden rumsligt? Vad gör stadsplaneraren när hen varken ritar huset, torget eller parken? Hur är det att arbeta som stadsplanerare i offentlig respektive privat verksamhet?

ETT RUM NÄRA KROPPEN- GESTALTAD INTERIÖR SKAPAR SKILLNAD - 8 MAJ

Inredningsarkitekten och möbelformgivare **Kersti Sandin Bûlows**, föreläsning tecknar en bred bild, såväl historiskt som estetiskt, över inredningsarkitektens yrke och ämne, som har sina rötter i tidigt tapetserarhantverk från slutet av 1600-talet. En rad frågor kommer att ställas. Hur påverkar dagens bildbaserad formkultur de rum som idag utformas? Vad innebär den digitala utvecklingen? Kommer utvecklingen förändra yrkets framtid?

TID OCH PLATS: Kl. 18 den 6 mars, 3 april och 8 maj i Beskowsalen, ABF- huset, Sveavägen 41

AVGIFT: 150 kr för en föreläsning. 360 kr för alla tre

MER OM PROGRAMMET : Se bifogade Programblad för vårens föreläsningar

ANMÄLAN & BETALNING: Gå in på abfstockholm.se/evenemang. Skriv "Arkitektur på agendan" i sökfältet så kan du gå vidare till "Anmäl dig". Eller hör av dig till kansliet!

EASTMAN-INSTITUTET

Eastmaninstitutet uppfördes av Stockholms stad 1932-36 genom en donation av Georg Eastman, amerikansk filantrop, för tandvård och behandling av öron-, näs- och halssjukdomar hos barn. Arkitekten var Waldemar Johansson och byggnaden är idag särskilt värdefull och skyddsvärd. Nyréns arkitekter har haft uppdraget att renovera byggnaden i samarbete med byggnadsantikvarier samtidigt som omfattande åtgärder har genomförts betr. energibesparing och tillgänglighet. Den välbevarade entréhallen, väntrum med väggmålningar, trapphus och grundragen i byggnadens planlösning har bevarats i stort sett opåverkade. Arkitekt Johan Janssen AIX arkitekter, tidigare Nyréns, visar oss.

TID OCH PLATS: Tisdagen den 13 mars, kl.18.00, Dalagatan 11.

AVGIFT: 100 kr

KIERAN LONG GER EN SPECIALVISNING - FRAMTIDEN BÖRJAR HÄR

Morgondagens värld formas av den design och teknologi som utvecklas idag. Följ med när överintendenten Kieran Long ger oss en specialvisning av utställningen Framtiden börjar här. Det är en utställning från Victoria & Albert i London, som via 80 projekt, från intelligenta apparater till satelliter ger en bild av hur framtiden kan komma att se ut. På ArkDes hemsida finns information om utställningen. Presentationen görs på engelska.

TID OCH PLATS: Tisdagen den 16 april, kl.18.00 på ArkDes

AVGIFT: Ingen avgift.

INGET MEDLEMSKORT MED I DENNA SÄNDNING???

Alla de som har betalat in medlemsavgiften för 2019 får de nya medlemskortet i denna sändning, även företagen. Brevet går dock även till dem som inte betalat in avgiften ännu - och då ligger det en inbetalningsavi som påminnelse. Om du fått en avi - så hoppas vi förstås att du snarast använder den och stannar i vår medlemskrets!

Hjälp oss bli fler! Föreningen behöver fler medlemmar! Så ta med dig vår lilla folder till olika sammanhang där du tror det kan finnas personer med arkitekturintresse. Du kan tanka ner foldern från vår hemsida eller kontakta oss så skickar vi över det antal exemplar du behöver. Du kan också ge bort ett medlemskap till Vänföreningen - en härlig gåva som kan glädja mottagaren hela året. Hör av dig och berätta vem/vilka nya medlemmar du skaffat så får du välja en pocketbok i serien *Vad är ... (Arkitektur, Musik, Konst, Bildning Politik, Sport, Sanning mm)* från Bokförlaget Langenskiöld.

ÖVRIGT

ÅRETS STÄMMA äger rum tisdagen 14 maj. Kallelse, dagordning mm bifogas nästa medlemsbrev i slutet av april. Motioner insändes till kansliet före sista mars.

ANMÄLAN krävs till alla våra evenemang utom föreläsningarna. Om inte annat anges så anmäl till mail vannerna@arkdes.se eller telefon 08 611 35 36 (oftast telefonsvarare)

BETALNING. Vi tar gärna emot förskottsbetalning på PG eller BG (se info i marginalen på sid 1) Nu går det även att Swisha till oss (070 571 36 29) - i förväg eller vid samlingen före ett evenemang. Betala inte förrän du fått bekräftelse på att du får plats på evenemanget och - oavsett på vilket sätt du betalar, måste du ange vilket evenemang det gäller!

SOCIALA MEDIER. Föreningen har en egen hemsida arkitekturensvanner.se. Och vi finns vi även på Facebook och Instagram ([arkitekturensvanner](https://www.instagram.com/arkitekturensvanner)).

Detta händer på ArkDes...

Årets utställning **Ung Svensk Form** börjar den 5 februari, denna gång i boxen, med nya verk från produktdesign till konsthantverk av unga svenska formgivare. Vill du gå på vernissagen den 4 februari, så hör av dig så skickar vi en länk för anmälan.

Morgondagens värld formas av den design och teknologi som utvecklas idag. Om det berättar utställningen **Framtiden börjar här**, som öppnar den 21 mars. Inbjudan till vernissagen kommer, men det är också utställningen som överintendent Kieran Long ger en specialvisning av för medlemmarna (se ovan).

Bland de mer långsiktiga uppgifterna som nu arbetas med på ArkDes är en stor utställning på temat **Flygande betong**, som väntas visa vad utbredningen av prefabricerad betong betytt för arkitektur och byggande över hela världen.

De **gula lekboxarna** är snart tillbaka i det efterlängtade lekrummet mot sjösidan, sedan de renoverats, bl a med bidrag från vänföreningens medlemsföretag.

ARKITEKTURENS VÄNNER - ARKDES VÄNFÖRENING

Mikaela Eckered, Inger Lundmark och Hanne Weiss Lindencrona. Tel. 08-611 35 96,
e-post: vannerna@arkdes.se. Kansliet är säkrast bemannat på onsdagar kl.10-16.